

www.nfunorge.org
Youngstorget 2B, 0181 Oslo
Postboks 8954, Youngstorget,
0028 Oslo
Telefon: 22 39 60 50
Telefaks: 22 39 60 60
E-post: post@nfunorge.org
www-facebook.com/NFUorge

Justis- og
beredskapsdepartementet

Oslo, 16.10.2023

Høring NOU 2023: 16 Evaluering av pandemihåndteringen – rapport fra Koronautvalget

Det vises til høringsnotat fra Justis- og beredskapsdepartementet som gjelder ovennevnte høring.

Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU) er en menneskerettsorganisasjon, som arbeider for full deltakelse og likestilling, og mot diskriminering. NFU skal ivareta interessen til mennesker med utviklingshemming og deres familier, overfor sentrale, regionale og lokale myndigheter. NFU har ca. 8500 medlemmer.

Det fremgår av mandatet at Regjeringen ba Koronautvalget om å gi en overordnet vurdering av norske myndigheters samlede håndtering av pandemien. Departementet ber spesielt om synspunkter på utvalgets anbefalinger og læringspunkter.

I punkt 16.2.8 under «Psykososial beredskap» skriver utvalget om besøksforbudene som ble praktisert i pandemiens begynnelse. Utvalget skriver at det vurderes som svært inngripende «å nekte beboere på kommunale institusjoner mulighet til å få besøk fra sine aller nærmeste». Videre mener utvalget at «myndighetene bør søke bedre løsninger for dette dilemmaet ved en fremtidig pandemi».

NFU vil understreke at besøksforbudet ikke bare ble innført for personer på institusjoner som sykehjem, men også i personers private hjem. Vi spilte inn til Koronakommisjon 1 og 2 at flere kommuner innførte besøksforbud i bofelleskap og omsorgsboliger. Dette er private hjem, og forbudene var ulovlige. Problemet er etter vår oppfatning at skillet mellom helseinstitusjoner og private hjem for mennesker med utviklingshemming, for mange kommuner er uklart.

På denne bakgrunn spilte vi inn til Koronakommisjon 2 at den omfattende praksisen med besøksforbud i private hjem i bofelleskap og omsorgsboliger, viser at det er behov for å jobbe med holdningsendringer i kommunene. Siden denne delen av besøksforbudene ikke er kommet med i utvalgets rapport, vil vi gjenta våre innspill her. Det må bli allmenn forståelse blant alle kommuneansatte om at

bofelleskap/omsorgsboliger er private hjem, og skal behandles på lik linje med andre private hjem, og ikke som institusjon.

Besøksforbud i private hjem passer ikke med utvalgets beskrivelse av et «dilemma» som «myndighetene bør søke bedre løsninger for» ved en fremtidig pandemi. Situasjonen har en klar løsning og det ble beskrevet i Helsedirektoratets brev allerede 14.03.2020 – adgangskontroll i leilighet i omsorgsboliger mv. som er å anse som et privat hjem «må skje basert på dialog med beboer, pårørende og evt. verge»¹.

Ved en fremtidig pandemi er dette viktig faktagrunnlag som kommunene må være kjent med. Basert på historikken er vi enige med utvalget i at man i fremtidige pandemier bør ha oppmerksomhet mot grupper som er særlig utsatt for tiltaksbyrde. Herunder er det viktigste læringspunktet for kommunene slik vi ser det, at mennesker med utviklingshemming som bor i omsorgsbolig/bofelleskap bor i sitt eget, private hjem – ikke på en institusjon.

Med vennlig hilsen

(sign)

Hedvig Ekberg
Generalsekretær

(sign)

Arnhild Voll Eek
Juridisk rådgiver

---

¹ https://www.helsedirektoratet.no/tema/beredskap-og-krisehandtering/koronavirus/anbefalinger-og-beslutninger/Adgangskontroll%20og%20bes%C3%B8ksstans%20i%20landets%20helseinstitusjoner%20-%20covid-19.pdf/_attachment/inline/f10a4be1-9bea-4e5a-bc81-b54d069e8bac:2caf9b9b04b63802efb5c152bbb430105392e/Adgangskontroll%20og%20bes%C3%B8ksstans%20i%20landets%20helseinstitusjoner%20-%20covid-19.pdf